

ת"פ 54611/02/22 - מדינת ישראל יחידת תביעות שלוחת נתניה ע"י נגד אהרון כהן

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 54611-02-22 מדינת ישראל נ' כהן

ת"פ 17794-04-23

ת"פ 18075-01-22

ת"פ 10441-11-21

בפני בעניין: המאשימה	כבוד השופטת, סגנית הנשיא זהר דיבון סגל מדינת ישראל יחידת תביעות שלוחת נתניה ע"י ב"כ עוה"ד קורל טובל נגד אהרון כהן ע"י ב"כ עוה"ד פרידה וול
הנאשם	

גזר דין

1. הנאשם הודה והורשע בהתפרצות לבית כנסת - 3 עבירות לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין התשל"ז 1977 (להלן: חוק העונשין), גניבה - 4 עבירות לפי סעיפים 383+384 לחוק העונשין, החזקת חלק של נשק או תחמושת - עבירה לפי סעיף 144 לחוק העונשין וזאת במסגרת ארבעה כתבי אישום שצורפו זה לזה.

2. בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש שראוי שיוטל על הנאשם וכל צד טען כראות עיניו בעניין זה וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

עובדות כתבי האישום

3. ת.פ 54611-02-22 (להלן: התיק העיקרי) - אוחז בחובו ארבעה אישומים.

4. לפי האישום הראשון: ביום 10.2.2022 בשעה 17:00 או בסמוך לכך הגיע הנאשם לבית הכנסת, נטל את מפתחות בית הכנסת שהיו מעל הדלת, פתח את דלת בית הכנסת ונכנס פנימה. בהמשך נטל הנאשם 100 ₪ שהיו בקופת הצדקה ועוד 40 ₪ שהיו בתוך נרתיק תפילין.

5. בתאריך 22.2.2022 בשעה 23:30 החזיק הנאשם בביתו, במגירה שקית עם תחמושת, 11 כדורים בעלי קוטר 5.56 מ"מ, 2 כדורים קוטר 9 מ"מ ו-6 כדורים בעלי קוטר 7.62 מ"מ.
6. לפי האישום השני - ביום 14.12.2021 נכנס הנאשם לבית כנסת דרך החלון. בהמשך שלף דרך חריץ של הכספת שתי מעטפות שבתוכן 70 ₪ וקופת צדקה בה היו מטבעות בודדים ועזב את המקום דרך דלת הכניסה.
7. לפי האישום השלישי - ביום 15.12.21 בשעה 13:30 או סמוך לכך נכנס הנאשם לבית הכנסת על מנת להתפלל תפילת מנחה. לאחר סיום התפילה התחבא הנאשם במטבח בית הכנסת והמתין עד שהמתפללים יעזבו את המקום. בהמשך רוקן הנאשם קופת צדקה שהכילה 1,500 ₪ ויצא מדלת יציאת החירום וקפץ מעל הגדר.
8. לפי האישום הרביעי - ביום 9.12.2021 בשעה 09:30 או סמוך לכך, נכנס הנאשם דרך דלת צדדים שהייתה סגורה אך לא נעולה לבית הכנסת. בהמשך נטל קופת צדקה שהייתה מחוץ לארון הקודש ובה כמה מאות שקלים.
9. לפי כתב האישום בת.פ. 10441-11-21 (להלן: תיק הצירוף הראשון) - בתאריך 6.6.2021 בשעה 17:44 או סמוך לכך גנב הנאשם מסניף סופר 5 בקבוקי אלכוהול מסוג וויסקי וודקה. שווי המוצרים הוא 569.70 ₪.
10. לפי כתב האישום בת.פ. 18075-01-22 (להלן: תיק הצירוף השני) - ביום 29.9.2021 בשעה 11:56 גנב הנאשם מסניף מחסני השוק זוג מברשות שיניים, זוג דאודורנטים, משחת שיניים, 2 פחיות משקה. שווי המוצרים 110 ₪.
11. לפי כתב האישום בת.פ. 17794-04-23 (להלן: תיק הצירוף השלישי) - בתאריך 27.1.2023 ניגש הנאשם אל משרד בית הכנסת ופתח אותו באמצעות מפתח שקיבל מאחד המתפללים בבית הכנסת. בנסיבות אלו נטל הנאשם מתוך אחת המגירות מעטפה ובה 2,160 ₪ ועזב את המקום. בתאריך 1.2.2023 בעקבות פנייה מצד אחד המתפללים השיב הנאשם את הכסף לבית הכנסת.

תסקירי מבחן

12. בפני בית המשפט מונחים שני תסקירי מבחן (22.11.2022; 14.3.2023) המגוללים את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, היסטוריה עבריינית והתייחסותו לעבירות, הערכת הסיכון כמו גם הסיכוי לשיקום. חרף המלצה שיקומית טיפולית שהובאה בתסקיר הראשון, המליץ שירות המבחן בתסקיר השני והאחרון על ענישה מוחשית ומחדדת גבולות בדמות עבודות שירות. אפרט.
- תסקיר מיום 22.11.2022 (להלן: התסקיר הראשון)

13. הנאשם גרוש אב לילדה בת 5 בן למשפחה נורמטיבית, בעל 12 שנות לימוד, שירת בצבא שירות מלא כלוחם. נכון למועד כתיבת התסקיר שהה הנאשם בתנאים מגבילים בהוסטל עמותת אכפת בניהולו של דוד אגייב ובפיקוחו ועבד כשליח במסגרת העמותה. עובר למעצרו עבד בצורה מסודרת ומשך שנים רבות בתחום הסלולר בחברת

תקשורת. הנאשם שיתף כי עסק בהימורים באופן מוגבר, נקלע לקשיים ומצוקה כלכלית, בין היתר צבר חובות לגורמים עבריינים אותם שילם באמצעות הלוואות שנטל מהוריו.

14. בהתייחס לביצוע העבירות, הנאשם לקח אחריות על התנהלותו וביטא תחושות צער על מעשיו והפגיעה בסביבה. כן מסר הנאשם כי מבין שפעל באופן אסור על פי החוק ואף התייחס למחירים שמשלם בגין מעשיו לרבות ההגבלות החלות עליו במסגרת התנאים המגבילים, חשיפת התנהלותו מול משפחתו, ניתוק הקשר עם אחיו והעדר יכולת להוות עבורו אתו אב מיטיב ונוכח. לדבריו, העבירות הבהירו לו כי התנהגותו יצאה מכלל שליטה וכי פעל בחוסר אחריות והוא נדרש לפעול לשינוי התנהגותו. לכן פנה לעזרה ליחידה להתמכרויות בתחום ההימורים. גורמי הטיפול דיווחו כי בבנתה עבור הנאשם תוכנית טיפולית הכוללת מפגשים קבוצתיים ומסירת בדיקות שתן.

15. שירות המבחן התרשם מהנאשם כאדם שגדל והתפתח בתנאים תקינים ונורמטיביים, בעל יכולת תפקוד והסתגלות. בשנים האחרונות חוזר ומסתבך עם החוק ומתקשה לייצב את תפקודו הכלכלי. כן התרשם שירות המבחן כי חלה הידרדרות במצב התפקודי, ככל הנראה על רקע עיסוק מוגבר בהימורים אשר גבה מחיר הן בפן הכלכלי והן בפן המשפחתי. להערכת שירות המבחן ברקע לביצוע העבירות עומדים קשיים בוויסות דחפים ובהצבת גבולות, כאשר הנאשם מרוכז בעצמו ובצרכיו המידיים, ללא הפעלת שיקול דעת באשר למשמעות והשלכות מעשיו על הסביבה.

16. כגורמי סיכון שקל שירות המבחן את אופי העבירות המיוחסות לנאשם, עברו הפלילי המשקפים קשיי וויסות, גבולות פנימיים רופפים לצד לקיחת סיכונים ללא הערכת השלכות הצפויות מהתנהלותו ומעשיו. כן לקח שירות המבחן בחשבון את הדיווחים אודות עיסוק מוגבר בעבר בהימורים אשר מבציעים על פיתוח דפוסים התמכרותיים, להם השפעה ניכרת על התנהלותו פורצת הגבול. לצד זאת, בהערכת גורמי הסיכוי לשיקום, התייחס שירות המבחן ללקיחת האחריות ולהבעת צער וחרטה, יכולות תפקודיות תקינות לרוב עד שנות בגרותו לצד יכולת הסתגלותית תקינה למסגרות השונות לאורך חייו ולהשפעה המרתיעה של הליך המעצר והמחיר שנגזר ממנו. כן הביא שירות המבחן את הפנייה ליחידת להתמכרויות, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן והנכונות שמבטא להמשך השתלבות בהליך טיפול מותאם לצרכיו.

17. לנוכח כל אלו, המליץ שירות המבחן על הארכת המאסר המותנה, התחייבות כספית כמסר צופה פני עתיד שעשוי להציב גבול להתנהגותו והעמדתו של הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים במהלכו יבסס טיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות באזור מגוריו ובהתאם לצרכיו.

תסקיר מיום 14.3.2023 (להלן: התסקיר השני)

18. שירות המבחן עדכן כי בתקופת הדחייה, בוטלו התנאים המגבילים בהם שהה הנאשם והוא שב להתגורר בנתניה. בהתאם נבחנה התאמתו להשתלב בטיפול בדפוס ההתמכרות להימורים במסגרת אמבולטורית "בית חוסן" בנתניה. הנאשם אמנם ערך פנייה ראשונית אך מעבר לכך לא קידם השתלבות בטיפול.

19. על רקע זאת, פגש שירות המבחן בנאשם במטרה לבחון את המהלכים האקטיביים בהם נקט לקידום

מצבו כפי שהתחייב וכן את יכולתו להשתלב ולהפיק תועלת מהתערבות טיפולית.

20. הנאשם תיאר ניסיונות להתנהלות יציבה ומתפקדת בהווה, שכר דירה עם שותף, ועובד כשמצוי מזה מספר חודשים בתהליך עצמאי של שיקום חייו. כן התייחס הנאשם לצורך במימון צרכיו הכלכליים באופן שוטף והסדרת ענייניו הכלכליים וחובות שצבר. לדבריו, הפיק הלקח והתנהלותו מחושבת יותר במישורים שונים של חייו והוא רואה בתפקודו היציב כיום ביטוי להתנהלות אחראית יותר המשקפת השינוי שעורך באורחות חייו. הנאשם תיאר חוסר פניות להשתלב בטיפול אינטנסיבי על רקע צרכי הפרנסה הדוחקים והוא ביקש לשוב לשגרת חייו.

21. שירות המבחן התרשם לא רק מהעדר פניות אלא מחוסר בשלות להשתלב בטיפול וניכר כי המחירים שהם נגזרת מההליך הפלילי השפיעו על שיקול דעתו ותפקודו. התרשמות זאת, מתחזקת לנוכח פתיחת תיק חדש (התיק המצורף השלישי). כן התרשם שירות המבחן כי המוטיבציה המילולית שהביע הנאשם מקורה בחשש מתוצאות ההליך ולא מתוך תחושות מצוקה פנימיות.

22. לאור זאת, וחרף התרשמות מנזקקות טיפולית, חזר בו שירות המבחן מההמלצה השיקומית - טיפולית להטלת צו מבחן והמליץ על הטלת ענישה מוחשית ומחדדת גבולות החוק בדרך של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

23. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו עקב מעשיו של הנאשם ובהם רגשות ציבור המתפללים בבתי הכנסת והגנה על זכות הקניין. בסקירת נסיבות העבירה הפנתה לחומרה היתרה הגלומה במעשיו של הנאשם פעם אחר פעם פרץ לבתי כנסת ונטל את קופות הצדקה שנועדו לנזקקים וזאת על מנת לממן את התמכרותו להימורים. המאשימה ציינה כי הכספים שנגנבו בכתב האישום המצורף השלישי אמנם הושבו לידי הבעלים אך לא מרצון טוב וחופשי אלא בעקבות פנייה של מי ממנהלי בית הכנסת. לטעם המאשימה לנוכח המועדים בהם בוצעו העבירות יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אישום ואישום בתיק העיקרי. בגין עבירות גניבה, עתרה המאשימה למתחם ענישה בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, ובגין עבירות ההתפרצות לבית הכנסת, שאינן שקולות להתפרצות לבית מגורים עתרה למתחם בין 8-16 חודשים. המאשימה תמכה עמדתה בפסקי דין רבים, חלקם הוגשו למערכת נט המשפט לאחר הדיון.

24. באשר לקביעת העונש בגדרו של המתחם, הפנתה המאשימה להרשעה הקודמת בגין שני תיקים שעניינם עבירות רכוש ולקיומו של מאסר מותנה, שלא היווה גורם מרתיע ומציב גבול (טעת/1- טעת/3). כן סקרה המאשימה את עיקרי תסקירי המבחן והדגישה כי את דפוסי ההתמכרות להימורים שאינם מטופלים, ההזדמנות שניתנה לנאשם להשתקם אך הוא לא השכיל לנצלה ופתיחת תיק נוסף. כל אלו מלמדים לטעמה של המאשימה על סיכון להישנות עבירות.

25. מטעמים אלו, סבורה המאשימה כי העונש הראוי לנאשם הוא מאסר מאחורי סורג ובריא.

26. באשר למשך תקופת המאסר. המאשימה ביקשה כי יושתו על הנאשם 15 חודשי מאסר המגלמים בתוכם 3 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט ביקש לברר עם המאשימה האם הכוונה כי יש להשית תקופת מאסר בת 12 חודשים ולצבור לה את תקופת התנאי או שמא יש להשית תקופת מאסר בת 15 חודשים ולחפוף לה את תקופת התנאי. בתגובה החליטה המאשימה לשנות מהעמדה עליה הצהירה וביקשה להשית על הנאשם תקופת מאסר בת 15 חודשים ולצבור את המאסר על תנאי כך שסה"כ ירצה הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל.

27. לא יהיה זה מופרז לומר כי עסקינן בהתנהלות חריגה, או לפחות יש לקוות כי כך הדבר. על אף שבית המשפט הסב את תשומת לב המאשימה כי מדובר בהתנהלות בלתי תקינה, התבצרה המאשימה בעמדתה ועתרה להשית על הנאשם תקופת מאסר של 18 חודשים הכוללת את תקופת התנאי (עמ' 13 שורה 17-32 לפרוטוקול מיום 21.6.2023).

28. באת כוח הנאשם בטיעוניה לא חלקה על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, אך הסתייגה ממתחמי הענישה שהציגה המאשימה. לטעמה הם לא תואמים את נסיבות ביצוע העבירות ואף לא את מדיניות הענישה הנהוגה. כן הביעה באת כוח הנאשם תרעומת שקטה ביחס להתנהלות המאשימה באשר לשינוי שחל בעמדתה במהלך הטיעון לעונש, באשר לתוצאה העונשית הראויה.

29. בסקירת נסיבות ביצוע העבירות בתיק העיקרי הפנתה באת כוח הנאשם לכך שלא מדובר בפריצה אלימה לבית הכנסת, בפועל לא נגרם נזק לרכוש וסכום הרכוש שנגנב בסה"כ בכל כתבי האישום אינו רב, חלקו הושב לבעלים, ולראייה כתב האישום בתיק הצירוף השלישי. לאור העובדה כי כתב האישום בתיק העיקרי מפרט מסכת אירועים אחת, ועל אף שהמעשים לא בוצעו במישור אחד על פני ציר הזמן, לטעמה נכון לקבוע מתחם ענישה אחד. באת כוח הנאשם תמכה עמדתה בפסיקה.

30. באשר לקביעת העונש בגדר המתחם הפנה באת כוח הנאשם לנסיבות המצדיקות השתת עונש מתון בדמות עבודות שירות כעולה מתסקיר שירות המבחן ובהן מנתה, את גילו של הנאשם, היותו אב לקטינה אותה מגדל בהורות משותפת, מצבו הכלכלי הירוד (טענ/1), עברו שאינו מוכיב וכולל הרשעה אחת קודמת, ההודאה ונטילת האחריות, החיסכון בזמן שיפוטי, התקופה בה היה עצור ובהמשך נתון בתנאים מגבילים. באשר להליך הטיפולי, באת כוח הנאשם אינה מתעלמת מהעובדה כי לא מדובר בהליך טיפולי מיטבי אלא שהיא סבורה כי אין לבטל במחי יד את המאמצים שערך הנאשם לשיקום ואת המחירים ששילם הנאשם כתוצאה מההליכים המשפטיים.

31. מטעמים אלו, ולנוכח דוח ועדת דורנר סבורה באת כוח הנאשם כי אין אינטרס ציבורי בשליחתו של הנאשם לריצוי עונש מאסר מאחורי סורג ובריא, ויש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות הכולל הפעלת המאסר המותנה.

32. הנאשם בדברו האחרון אמר את הדברים הבאים: "כל התקופה הזו, גם לגבי ההחזר של התשלום של הכסף שלקחתי, החזרתי לפני שפנו אליי. לקחתי אחריות על המעשים שלי. אין לי מה להגיד חוץ מזה שאני מצטער על המעשים שעשיתי. יש לי משמורת משותפת על הילדה. חצי מהזמן אצלי חצי אצלה וכל שבת שניה. הילדה בת 6.5 עולה לכיתה א' בספטמבר".

דיון והכרעה

33. טרם אדרש לקביעת מתחם העונש ההולם, יש לבחון האם העבירות שביצע הנאשם מהוות אירוע אחד או שמהם עסקינן במספר אירועים נפרדים. ככל שייקבע כי מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן רשאי בית המשפט לקבוע עונש נפרד לכל אירוע (יחד עם הקביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר) או לחלופין, עונש אחד לכלל האירועים שבנידון (סעיף 40'ג' לחוק העונשין). ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)).

34. במחלוקת בין הצדדים, מצאתי להעדיף את עמדת ההגנה ולקבוע מתחם ענישה אחד לכל המעשים המפורטים בכתב האישום העיקרי. עסקינן במספר עבירות רכוש בוצעו במישור אחד מבחינת הזמן ובעלות מאפיינים דומים ובוצעו ובאותה שיטה. לנוכח הזיקה בין העסקאות השונות יש לראות בהן אירוע עברייני אחד תוך התחשבות לצורך קביעת גבולות המתחם במספר המעשים העברייניים המרכיבים את אותו "אירוע". במובן זה, העובדה שהאירוע כולל כמה מעשים משווה לו מידה נוספת של חומרה. עם זאת, ביחס לכתבי האישום המצורפים על אף הדמיון במעשים, לאור העובדה כי המעשים בוצעו בהפרש ניכר זה מזה, הרי יש מקום לקבוע מתחמי ענישה נפרדים.

מתחם העונש ההולם

35. נתמקד בכתב האישום העיקרי, שם הצדדים חלוקים על גבולות המתחם, ובעיקר על הגבול התחתון של המתחם. המאשימה כאמור עתרה למתחם 8-16 חודשים בעוד ההגנה ביקשה לקבוע מתחם שהגבול התחתון שבו הוא מאסר מותנה.

36. כידוע, מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה - והכול בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

37. הנאשם במעשיו פגע הנאשם בערכים החברתיים של הגנה על קניינו של הציבור, רכושו וביטחונו. כן פגע הנאשם ברגשות ציבור המתפללים בבית הכנסת כמו גם בתחושות הביטחון, זאת לנוכח היות בית הכנסת מקום קדוש וסמל דת.

38. אמנם, מבחינה פורמלית התפרצות למקום מגורים והתפרצות למקום תפילה נקבעו כעבירות באותה

הוראת חיקוק. אולם, מבחינה מהותית של נסיבות ביצוע המעשים ופגיעתם בערכים המוגנים, פשיטא כי התפרצות למקום תפילה היא ברף חומרה פחותה מהתפרצות למקום מגורים וגם באלו אפשר למצוא דרגות חומרה שונות, במיוחד במקרים בהם המניעים לביצוע העבירות הם התמכרות עוני וקשיים כלכליים. כך נקבע בהלכה הפסוקה.

39. העיון בפסיקה מלמד כי בעת קביעת המתחם בתי המשפט מספר פרמטרים בין אלו אפשר למנות את הישנות המקרים, אופייה של ההתפרצות, האם נגרם נזק לרכוש, האם העבירה בוצעה בצוותא והאם נלווה לה תכנון מוקדם או תחכום. כמו כן, מובא בחשבון טיבו של הרכוש שנגנב ושווי המוערך. בהתאם, כאשר מדובר בהתפרצות לא מתוככמת וגניבה של קופת צדקה, זאת להבדיל אלף הבדלות, ממקרה של ספרי תפילה או תשמיש קדושה, נהוג לקבוע את הגבול התחתון במאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות בעוד שהגבול העליון של המתחם משתנה וסופו במאסר ממש. כפי שטענה ההגנה, ישנם אף מקרים בהם נקבע הגבול התחתון במאסר מותנה, אך הם אינם רבים. ברי כי העונש שהוטל בסופו של דבר, תלוי בנסיבות המעשה והעושה.

40. להלן פסקי הדין אותם מצאתי כרלבנטיים לענייננו, אבהיר כי חלקם עולים בחומרתם על המקרה שלפני וחלקם פחות, הדבר כמובן נלקח בחשבון ומבוצעות ההתאמות הנדרשות. ראו: עפ"ג 16-06-65573 אלישיב נ' מדינת ישראל (24.9.16); ע"פ 13-02-14386 מדינת ישראל נ' איזנברג (7.4.2013) - הנאשם הורשע בחמישה אישומים שעניינם פריצה לבתי כנסת, גרימת נזק במזיד וגניבת קופות צדקה. נקבע מתחם ענישה 2-8 חודשים עבור כל אירוע ונגזרו על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל. ערעור המדינה התקבל לא נקבע כי נפלה שגגה בקביעת מתחמי הענישה אלא שניתן משקל לעברו המכביד של הנאשם ולגן הועמד העונש על 24 חודשים (הוצג על ידי המאשימה, אך אינו תומך בעתירתה לקביעת המתחם כמתחיל ב-8 חודשים וחמור מענייננו בהיבטים רבים); ת.פ. 23-04-10089 מדינת ישראל נ' חי ששון (24.5.23) - הוצג על ידי ההגנה; ת.פ. 18-08-12296 מדינת ישראל נ' פלוני (6.9.2022) - ראה המתחם לאישום שלישי; ת.פ. 20-02-62093 מדינת ישראל נ' קרקו (22.6.2022) - התפרצות אלימה לבית כנסת תוך שימוש בלום ברזל תוך הפרת תנאים מגבילים - נקבע מתחם ענישה 6-18 חודשים (הוצג על ידי המאשימה אך אינו תומך בעתירתה לקבוע מתחם 16-8 וממילא חמור מענייננו). ת.פ. 21-06-14864 מדינת ישראל נ' בנימין נהרי (13.4.2022) - הוצג על ידי ההגנה; ת.פ. 21-09-7829 מדינת ישראל נ' ענתבי (22.3.2022); ת.פ. 18-10-52567 מדינת ישראל נ' פלוני (3.11.2021) - הוצג על ידי ההגנה; ת.פ. 16-08-22691 מדינת ישראל נ' אדמונד כהן (17.7.2017). ת.פ. 16-08-22691 מדינת ישראל נ' אדמונד כהן (17.7.2017) - הוצג על ידי ההגנה. ת.פ. 15-03-13287 מדינת ישראל נ' סבילה (10.7.2017) ות"פ 15-04-7933 מדינת ישראל נ' אוסעדון (11.01.2017).

41. להשלמת התמונה אומר כי עיינתי בפסקי הדין שהציגה המאשימה אך לא מצאתי אותם רלבנטיים בשל שונות הנסיבות וחומרתן הרבה בהשוואה למקרה דנן. הן משום שההתפרצויות בוצעו בצוותא הן משום שנגרם נזק לרכוש והן משום שסכומי הגניבה עולים בכמה מונים מסכום הגניבה כאן ואף משום שבחלק מהמקרים יוחסו לנאשמים עבירות נוספות, כגון התפרצות לבית מגורים. במובן זה, לא די בזהות הוראות החיקוק, אלא שיש הנסיבות צריכות להיות לכל הפחות דומות. לדוגמה: בע"פ 09-05-4257 שמעון עובדיה נ' מדינת ישראל (25.6.2009) שניתן עוד לפני שתיקון 113 נכנס לתוקפו, דובר בנאשם בעל עבר פלילי מכביד לרבות מאסר על תנאי בן 10 חודשים שהתפרץ באופן אלים לבתי כנסת, גרם לנזק לרכוש וגנב אלפי שקלים. רע"פ 13/5139 מזרחי נ' מדינת ישראל (19.8.2013) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום הכולל שישה אישומים בגדרו יוחסו לו שלוש עבירות של כניסה והתפרצות למקום תפילה בכוונה לבצע גניבה או פשע, ארבע עבירות של גניבה, היזק לרכוש במזיד, הסגת גבול כדי לעבור עבירה, החזקת מכשיר פריצה ושתי עבירות של התפרצות וגניבה מבניין, שאינו מקום מגורים או תפילה. וכן צירף תיק נוסף שעניינו היזק במזיד לרכוש

והתפרצות וגניבה מבניין שאינו מקום מגורים או תפילה. נקבע מתחם ענישה להתפרצות לבית כנסת בין 6-16 חודשים. בגין שלל העבירות שפורטו לעיל, נגזר על הנאשם בעל עבר מכביד ביותר עונש של 28 חודשים. בית המשפט המחוזי החמיר בעונש והעמידו על 40 חודשים ללא התערבות בקביעת המתחם. בקשת רשות לערער נדחתה; עפ"ג 13582-02-22 מדינת ישראל נ' מוגרבי (12.5.2022)- דובר בשני אירועים, האחד עניינו בהתפרצות אלימה לבית כנסת- פירוק חלון בחדר השירותים, שווי הרכוש שנגנב הוא ₪ 5,500 והנזק שנגרם לדלת הוערך ב-2,000 ₪. האירוע השני עניינו התפרצות לבית מגורים וגניבת רכוש וכסף מזומן ישראלי וזר. בית המשפט השלום קבע מתחם אחד ביחס לשני האישומים 6-24 חודשים וגזר על הנאשם בעל עבר פלילי 8 חודשי מאסר כוללים הפעלת מאסר מותנה. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והחמיר בעונשו של הנאשם והעמידו על 24 חודשים כוללים הפעלת תנאי בן 8 חודשים.

42. כאמור, ישנם מקרים בהם הגבול התחתון של המתחם מחמיר יותר, אך מדובר במקרים בהם הנסיבות חריגות וייחודיות והם לא משקפים את הכלל. לא עלה בידי המאשימה, על אף מאמציה לשכנע אחרת. יתרה מזאת, אף לא אחד מהמקרים תומך בעתירת המאשימה לקביעת מתחם 8-16 חודשים, וכאמור אין די בזהות הוראות החיקוק ולכל הפחות נדרש דמיון מסוים בנסיבות.

עתה לבחינת העבירה ונסיבותיה.

43. בתיק העיקרי - עסקינן בשלוש התפרצויות לבית תפילה, לא מתוחכמות, לא נעשה שימוש בכלי פריצה ולא נגרם כל נזק לרכוש. באישום הראשון - הנאשם נטל מפתחות שהיו מעל הדלת ונכנס פנימה לתוך בית הכנסת. באישום השני - נכנס הנאשם לבית הכנסת דרך חלון. באישום הרביעי - נכנס הנאשם לבית הכנסת דרך דלת צדדית שהייתה סגורה אך לא נעולה.

44. באישום הראשון - העבירה בוצעה בשעה 17:00; באישום השני בשעה 00:30; באישום השלישי - בשעה 13:30 לאחר שהנאשם ווידא כי אין איש בבית הכנסת; באישום הרביעי בוצעה העבירה בשעה 09:30. העובדה כי מדובר בשעות שבדרך כלל בית הכנסת ריק מאדם מקטינה את הסיכון למפגש עם מי מבאי בית הכנסת ומכאן אף החשש מעימות פיזי פוחת.

45. באשר לטיבו של הרכוש שנגנב. הנאשם נטל מבית הכנסת כסף מזומן. באישום הראשון - 100 ₪ שהיו בקופת הצדקה ו-40 ₪ שהיו בתוך נרתיק תפילין של אחד המתפללים. באישום השני - נטל הנאשם דרך חריץ כספת שתי מעטפות שבתוכן היה כסף מזומן בסך 70 ₪ וקופת צדקה ובה מטבעות בודדים. באישום השלישי- רוקן הנאשם קופת צדקה ובה 1,500 ₪. באישום הרביעי נטל הנאשם קופת צדקה שהייתה מחוץ לארון הקודש ובה מאות שקלים. אין לזלזל כהוא זה בסכומי הכסף שנגנבו אך אין דין פרוטה כדין מאה ובסופו של דבר סכומי הכסף שנטל הנאשם לכיסו אינם גבוהים.

46. המאשימה מצאה לנכון לייחס לנאשם עבירה של התפרצות לבית כנסת שהעונש הקבוע לצידה הוא 7 שנות מאסר, ובהתאם לכך ניתנה הודאתו. אולם, מבחינה מהותית של נסיבות ביצוע המעשים כמתואר לעיל, המעשים מתקרבים במהותם לכניסה לבית כנסת ולא להתפרצות. על כל פנים, בית המשפט אינו מוגבל ב"כותרת" הוראות החיקוק והוא נדרש לכלל נסיבות המקרה ובענייננו, כאמור לעיל, הן אינן מתאפיינות בחומרה יתרה, מבלי להמעט

47. לזאת אוסיף כי הבאתי בכלל חשבון את סוג התחמושת שנתפסה בביתו של הנאשם. המאשימה לא הקדישה פרק נפרד בטיעוניה לעבירה זו למעט אמירה כללית כי נתפסה תחמושת. באת כוח הנאשם טענה כי התחמושת נשכחה מתקופת השירות הצבאי. בהעדר התנגדות מטעם המאשימה, הרי יש לראות בנתון זה כנסיבה מוסכמת הפועלת לטובתו של הנאשם. לפיכך, ובהעדר אינדיקציה כי התחמושת הוחזקה לצורך פעילות עבריינית, ובשים לב למספר התרמילים שנמצאו הרי הפגיעה בערכים המוגנים נמוכה.

48. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות וההתמכרות להימורים העומדת ברקע, במידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בתיק העיקרי בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל 18 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים.

49. באשר לתיקי הצירוף. עסקינן בעבירות גניבה פשוטות נעדרות תחכום. בתיק הצירוף הראשון - גניבת מוצרים מהסופר ששווים המצטבר אינו עולה על 700 ₪. בתיק הצירוף השני - גניבת מוצרי היגיינה מהסופר ששווים הוא 110 ₪. בתיק הצירוף השלישי - גניבה מבית הכנסת סכום של כ- 2,160 ₪, אך כעבור מספר ימים בודדים הושב סכום הגזלה לבעליה. לפיכך, והואיל והפגיעה בערכים המוגנים נמוכה, הסכימו הצדדים כי הגבול התחתון של המתחם הוא מאסר על תנאי בעוד הגבול העליון הוא מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. מתחם זה מקובל על בית המשפט והוא תואם את מדיניות הענישה הנהוגה.

גזירת העונש המתאים לנאשם

50. הצדדים לא טענו ואף לא מצאתי אני נסיבות לחומרה או לקולה המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם. לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא' לחוק העונשין) כדלקמן:

51. הנאשם יליד 1989, גרוש ואב לקטינה בת כ-6 שנים. הנאשם הורשע על פי הודאתו בארבעה כתבי אישום. הודאה זו חסכה את שמיעת עדויות והובילה לחיסכון בזמן ציבורי וכמובן יש לזקוף זאת לזכות הנאשם. הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, וביטא תחושות צער על מעשיו והפגיעה בסביבה, גם בפני שירות המבחן ומסר כי מבין שפעל באופן אסור ועבר על החוק (תסקיר ראשון).

52. לחובתו של הנאשם עומדת הרשעה אחת בגין שני תיקים שעניינם הטרדה באמצעות מתקן בזק, איומים וגניבה. עיון בגזר הדין מלמד כי על רקע הליך גירושין איים והטריד הנאשם את גרושתו. כן עולה כי באותה תקופה ובמהלך שנת 2019 נטל הנאשם בושם וחיתולים מהסופר בסכום כולל של 346 ₪. בהתאם להסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים נגזר דינו של הנאשם ל- 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים, קנס והתחייבות בסך 2,000 ₪ (טעת/1- טעת/2). בענייננו, המאסר הוא חב הפעלה וכך גם ההתחייבות.

53. הנאשם היה עצור בגין מעשיו בתיק העיקרי תקופה של כחודש ימים. לאחר שחרורו ומשך תקופה של שנה שהה בתנאים מגבילים, עליהם הקפיד ולא נרשמו לחובתו הפרות. הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בהליכי טיפול בתחום התמכרויות להימורים, פנה ביוזמתו לבית חוסן. אך למרבה הצער, בפועל לא הצליח הנאשם לקדם השתלבות בטיפול. שירות המבחן התרשם כי הנאשם חסר פניות וחסר בשלות לטיפול והמוטיבציה אותה ביטא בעבר נובעת מחשש מתוצאות ההליך המשפטי ולא מתוך הבנה ותובנה לחומרת מצבו. דברים אלו נכונים בפרט לאור הסתבכותו באירוע גניבה נוסף כמתואר בכתב האישום המצורף השלישי. עם זאת, יש לתת משקל לעובדה כי תקופה ארוכה למדי נמנע הנאשם מפעילות עבריינית ואירוע הנוסף מעידה חד פעמית בפרק שאינה מלמדת על הסלמה במעשים והנאשם אף השיב כעבור מספר ימים, את הגזלה לבעליה.

54. אין זה מופרך לסבור כי לו היה הנאשם ממשיך לפסוע בדרך שיקומית ואפשר היה להצביע על פוטנציאל שיקומי, היה מקום לשקול סטייה ממתחם הענישה לקולה והארכת המאסר המותנה כפי שהמליץ שירות המבחן בתסקיר הראשון. הזדמנות אותה לא השכיל הנאשם לנצל ואין לו אלא להלין על עצמו. עם זאת, אי אפשר לומר כי מדובר במקרה בו אפסה התקווה לשינוי ולשיקום, ויש לקוות כי לטובת ביתו הקטינה ולטובתו יעשה הנאשם את המאמצים לשוב לדרך הישר.

55. בסופו של דבר מצאתי כי המלצת שירות המבחן מאזנת נכונה את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ועונש מאסר בדרך של עבודות שירות יהלום את נסיבות המעשה והעושה.

56. נותר אפוא להכריע בסוגיית המאסר המותנה. ידוע, סעיף 58 לחוק העונשין קובע כי ככלל, תקופת המאסר המותנה ותקופת המאסר שהוטלה בשל עבירה נוספת ירצו "בזו אחר זו", קרי - באופן מצטבר, זולת אם מצא בית המשפט טעמים להפעלת המאסר המותנה, כולו או חלקו, בחופף למאסר שנגזר. ככל שגדלה מידת הזיקה בין העבירה הנוכחית ובין העבירה שבגינה הוטל עונש המאסר המותנה כך תטה הכף לטובת ברירת המחדל של צבירת עונשים על פני החלתם בחופף (ראו ע"פ 7907/2014 ואזנה נ' מדינת ישראל, פסקאות 12-18 (22.2.2015), ע"פ 2336/2016 ריאד מזראיב נ' מדינת ישראל פסקה 32 (14.12.2017)). בנסיבות העניין ובעיקר לנוכח ההודאה והחיסכון בזמן שיפוטי מצאתי להורות כי תקופת התנאי בת 3 חודשים תרוצה בחופף ובמצבר לעונש שיושת כאן.

57. הערה טרם סיום. התביעה בטיעוניה עתרה להשית על הנאשם תקופת מאסר של 15 חודשים הכוללת את תקופת תנאי של 3 חודשים. כאמור, בית המשפט ביקש לברר עם המאשימה האם הכוונה כי יש להשית תקופת מאסר בת 12 חודשים ולצבור לה את תקופת התנאי או שמא יש להשית תקופת מאסר בת 15 חודשים ולחפוף את תקופת התנאי. בתגובה החליטה המאשימה לשנות מהעמדה עליה הצהירה וביקשה להשית על הנאשם תקופת מאסר בת 15 חודשים ולצבור את תקופת התנאי כך שסה"כ ירצה הנאשם תקופת מאסר בת 18 חודשים.

58. התנהלות זו אינה תקינה, וגם זאת אם להתנסח בעדינות. שאלות והערות בית המשפט בשלב הטיעונים לעונש ובכלל נועדו לברר את המחלוקות בין הצדדים בכדי להוביל להכרעה נכונה וצודקת. לא יעלה על הדעת כי שאלה או הערה של בית המשפט תרע את מצבו של נאשם ותעמיד אותו בסיכון לעונש חמור מזה לו היה צפוי מלכתחילה אלמלא מעורבות בית המשפט. התנהלות זו פוגעת במעמדו של בית המשפט, במראית פני הצדק ובאמון הציבור במערכת השפיטה.

59. חרף העובדה כי בית המשפט הפנה את תשומת לב המאשימה לכך שהתנהלותה אינה ראויה, זו סירבה לקחת אחריות על התנהגות פסולה זו ועמדה בתוקף על ההכבדה בעתירה לעניין העונש. דומה כי יש להזכיר מושכלות יסוד. בין התביעה לנאשם בהליך הפלילי ישנם פערי כוחות מובנים ומשכך חלות על התביעה חובות מוגברות. כל הצהרה מפי באי כוח המאשימה יוצרת ציפייה בליבו של הנאשם ומחייבת את רשויות התביעה. אף אם נפלה שגגה בידי המאשימה, החובה לנהוג ביושר אינה נעלמת. שיקולים של צדק והגינות הם הבסיס לניהול הליכים המשפטיים.

60. לאור כל האמור אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 8 חודשים.

ב. אני מורה על הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים מת.פ 6114-07-19 מיום 14.1.2020 וזאת במצטבר ובחופף לעונש המאסר שהוטל בסעיף א' לעיל.

ג. סה"כ ירצה הנאשם מאסר בן 9 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 6.3.2023. הנאשם יתייצב ביום 6.9.2023 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ד. 3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות רכוש מסוג עוון לרבות החזקת נכס חשוד כגנוב.

ה. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות רכוש מסוג פשע;

ו. קנס בסך 900 ₪ אשר ישולם עד לא יאוחר מיום 1.10.2023.

ז. פיצוי בסך לבתי הכנסת אליהם התפרץ הנאשם באישומים 1,2,4 בכתב האישום המקורי בסך 900 ₪ כל אחד. הפיצוי ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים, הראשון בהם מיום 1.9.2023 ובכל ראשון לחודש לאחוריו.

מוסבר לנאשם כי ניתן לשלם את **הקנס והפיצוי** כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

· כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il;

· מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) *35592 או בטלפון 073-2055000;

· במזומן בכל סניף של בנק דואר בהצגת תעודת זהות בלבד (או צורך בשוברים).

ח. אני מורה על הפעלת התחייבות בת 2,000 מת.פ 6114-07-19 מגזר דין מיום 14.1.2020. ההתחייבות תשולם עד לא יאוחר מיום 1.10.2023.

ט. לבקשת הנאשם, הפיצויים ולאחר מכן הקנס וההתחייבות ישולמו מתוך ערבון שהופקד מטעם הנאשם בהליכי המעצר והיתרה תושב לו בכפוף לכלל דין. מובהר, כי רכיב זה בגזר הדין כפוף לכלל מניעה חוקית לרבות עיקול.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

צו כללי למוצגים

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, בהעדר הצדדים.